

1985. évi 21. törvényerejű rendelet

a világ kulturális és természeti örökségének védelméről szóló, az Egyesült Nemzetek Oktatási, Tudományos és Kulturális Szervezete Általános Konferenciájának ülészakán Párizsban, 1972. november 16-án elfogadott egyezmény kihirdetéséről

(A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa megerősítő okiratának letétbe helyezése az Egyesült Nemzetek Oktatási, Tudományos és Kulturális Szervezete főigazgatójánál az 1985. július hó 15. napján megtörtént, az Egyezmény a Magyar Népköztársaság vonatkozásában 1985. október hó 15. napján lépett hatályba.)

1. § A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa a világ kulturális és természeti örökségének védelméről szóló, az Egyesült Nemzetek Oktatási, Tudományos és Kulturális Szervezetének Általános Konferenciájának ülészakán Párizsban, 1972. november hó 16. napján elfogadott Egyezményt e törvényerejű rendelettel kihirdeti.

2. § Az Egyezmény hivatalos magyar nyelvű fordítása a következő:

„EGYEZMÉNY a világ kulturális és természeti örökségének védelméről

Az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete Közgyűlésének 1972. október 17.-november 21. között Párizsban összeült tizenhetedik ülészakán

megállapítva, hogy a kulturális és természeti örökséget egyre inkább nemcsak a hagyományos okok fenyegetik megsemmisítéssel, hanem azok a változó társadalmi és gazdasági körülmények is, amelyek a helyzetet egyre félelmetesebb károkozó vagy pusztító jelenségekkel súlyosbítják,

tekintetbe véve, hogy a kulturális és természeti örökség bármely részének pusztulása vagy eltűnése súlyosan csorbítja a világ valamennyi nemzetének örökségét,

tekintetbe véve, hogy a kulturális és természeti örökség védelme nemzeti szinten a szükséges eszközigeny nagyságára tekintettel nem egyszer elégtelen, és amiatt, hogy azon ország gazdasági, tudományos, valamint műszaki erőforrásai, melynek területén a megmentendő vagyon található, gyakran nem egységesek,

emlékeztetve arra, hogy a Szervezet Alapokmánya előirányozza azt, hogy a világ örökség megóvásán és megvédésén örködvé, segít ezen célokat szolgáló ismeretek megőrzésében, bővítésében és terjesztésében, ajánlja az érdekelt nemzeteknek ilyen célú nemzetközi megállapodások megkötését,

tekintetbe véve, hogy a kulturális és természeti javakra vonatkozó meglévő nemzetközi egyezmények, ajánlások és határozatok bármely nép tulajdonának tekintendő, egyedülálló és pótolhatatlan javak megőrzésének jelentőségét bizonyítják a világ népei számára,

tekintetbe véve, hogy bizonyos kulturális és természeti javakat kiemelkedő jelentőségüknél fogva az egész emberiség örökségének részeként kell megőrizni,

tekintetbe véve, hogy ezen javakat fenyegető új veszélyek széles köre és súlyossága miatt a kivételes egyetemes értékű természeti és kulturális örökség megvédésében olyan kollektív segítségnyújtás biztosítása hárul a nemzetközi közösségre, mint egészre, mely bár nem helyettesíti az érdekelt állam tevékenységét, ahhoz hatékonyan hozzájárul,

tekintetbe véve, hogy új rendelkezések elfogadása céljából elengedhetetlen olyan, a kivételes egyetemes értékű természeti és kulturális örökség kollektív megvédését szolgáló, hatékony rendszer egyezmény formájában történő létrehozása, mely állandó jellegű és összhangban van a korszerű tudományos módszerekkel,

miután elhatározták a tizenhatodik ülészakon, hogy ez a kérdés nemzetközi egyezmény tárgyát képezze 1972. november 16-án elfogadja jelen EGYEZMÉNYT.

I. A kulturális és természeti örökség meghatározása

1. cikk

Jelen Egyezmény szempontjából „természeti”, „kulturális örökség”-nek tekintendők a következők:

- az emlékművek: építészeti alkotások, nagyméretű szobrászati és festészeti alkotások, régészeti jellegű elemek vagy szerkezetek, feliratok, barlangok és ezek alkotórészeinek olyan csoportjai, melyek történelmi, művészeti vagy tudományos szempontból kiemelkedő, egyetemes értékűek,
- épület-együttesek: egyedülálló vagy egybefüggő építménycsoportok, melyek építészeti stílusuknál, egységes jellegükénél fogva, vagy a környezetbe való beilleszkedésük folytán történelmi, művészeti vagy tudományos szempontból kiemelkedő egyetemes értékűek,
- helyszínek: emberi alkotások, vagy ember és természet együttes alkotásai, valamint régészeti lelőhelyeket is magukban foglaló olyan területek, amelyek történelmi, esztétikai, etnológiai vagy antropológiai szempontból kiemelkedő egyetemes értékűek.

2. cikk

Jelen Egyezmény szempontjából „természeti örökség”-nek tekintendők a következők:

- fizikai és biológiai alakulatok, vagy ezen alakulatok csoportjaiból álló olyan természeti alkotások, melyek esztétikai vagy tudományos szempontból kiemelkedő, egyetemes értékűek,
- geológiai és fiziográfiai alakulatok, valamint veszélyeztetett állat- és növényfajok lakó-, illetve termőhelyeül szolgáló pontosan körülhatárolt területek, melyek a tudomány vagy megóvás szempontjából kiemelkedő egyetemes értékűek,
- természeti tájak vagy pontosan körülhatárolt természeti területek, melyek a tudomány, a megőrzés vagy a természeti szépség szempontjából kiemelkedő, egyetemes értékűek.

3. cikk

Jelen egyezményben részes minden Állam maga jelöli ki vagy határolja körül a területén levő és a fenti 1. és 2. cikkeken meghatározott javakat.

II. Kulturális és természeti örökség nemzeti és nemzetközi védelme

4. cikk

Jelen Egyezményben részes minden állam elismeri, hogy az 1. és 2. cikkeken megjelölt kulturális és természeti örökség kijelölésének, védelmének, megóvásának, bemutatásának és a jövő nemzedékek számára való átadása biztosításának elsődleges kötelezettsége arra az Államra hárul, amelynek területén található.

A fentiek érdekében minden tőle telhetőt megtesz saját erőforrásainak teljes igénybevételével, illetve ahol szükséges mindennemű olyan nemzetközi, különösen pénzügyi, művészeti, tudományos és technikai segítség és együttműködés felhasználásával, amely módjában áll.

5. cikk

A jelen Egyezményben részes Államok abból a célból, hogy a területükön elhelyezkedő természeti és kulturális örökség minél hatékonyabb és aktívabb védelme, megóvása, valamint bemutatása biztosításának érdekében - tőlük telhetőleg, saját körülményeiknek megfelelően tett intézkedésekkel - a legnagyobb mértékben törekszenek majd az alábbiakra:

- a) olyan általános politikát alakítsanak ki, mely a közösség életében a természeti és kulturális örökséget jelentőségének megfelelően kezeli és ezen örökség védelmét beépíti az átfogó tervezési programokba,
- b) saját területükön - ott ahol ilyenek még nincsenek - létrehozzanak egy vagy több, a természeti és kulturális örökség védelmére, megóvására és bemutatására szolgáló szervezetet olyan személyi állománnyal, amely rendelkezik a rá háruló feladatok ellátását biztosító eszközökkel,
- c) tudományos és műszaki tanulmányokat és kutatásokat fejlesszenek ki, valamint dolgozzanak ki olyan operatív módszereket, melyek alkalmassá teszik az Államot a kulturális és természeti örökséget fenyegető veszélyek elhárítására,
- d) megtegyék a megfelelő jogi, tudományos, műszaki, igazgatási és pénzügyi intézkedéseket, amelyek ezen örökség kijelöléséhez, védelméhez, megóvásához, rendbehozatalához és helyreállításához szükségesek,
- e) elősegítsék a természeti és kulturális örökség védelmi, megőrzési és bemutatási területén működő nemzeti vagy regionális képzési központok alapítását és fejlesztését és ösztönzik a kutatásokat ezen a területen.

6. cikk

1. Maradéktalanul tiszteletben tartva az Államok szuverenitását, arra a területre nézve, melyen az 1. és 2. cikkeken érintett kulturális és természeti örökség található, továbbá a nemzeti jogalkotás által meghatározott tulajdonjogok megsértése nélkül, az Egyezményben részes Államok elismerik, hogy az ilyen örökség az egész világ örökségét jelenti, melynek megóvása az egész nemzetközi közösség együttműködésének feladata.

2. A részes Államok az Egyezmény rendelkezéseivel összhangban, vállalják, hogy segítséget nyújtanak a 11. cikk (2) és (4) bekezdéseiben felsorolt kulturális és természeti örökség kijelölésében, védelmében, megóvásában, megőrzésében, amennyiben az az Állam, melynek területén fekszik - erre igényt tart.

3. Az Egyezményben részes minden Állam vállalja, hogy nem fogadosít semmilyen olyan intézkedést, mely közvetve vagy közvetlenül károkat okozhat az 1. és 2. cikkeken említett olyan kulturális vagy természeti örökségben, mely a jelen Egyezményben részes más Államok területén található.

7. cikk

Az Egyezmény alkalmazása szempontjából a világ kulturális és természeti örökségének nemzetközi védelme alatt olyan nemzetközi együttműködési és segítségnyújtási rendszer létrehozását kell érteni, melynek célja az Egyezményben részes Államokat ezen örökség megóvásában és azonosításában kifejtett erőfeszítéseiben segíteni.

III. A világ kulturális és természeti örökségének védelmére létrehozott kormányközi bizottság

8. cikk

1. Az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezetén belül ezennel Kormányközi Bizottság létesül a kiemelkedő, egyetemes értékű kulturális és természeti örökség védelmére „Világörökség Bizottsága” elnevezéssel.

Ez az Egyezményben részes 15 államból áll, melyeket az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete Közgyűlésének rendes ülészsaka folyamán választanak meg az Egyezményben részes államok.

A Bizottság tagállamainak számát 21-re kell emelni, azon Közgyűlés rendes ülészsakának időpontjától kezdődően, amely azt követően ül össze, hogy az Egyezmény legalább 40 tagállam vonatkozásában hatályba lépett.

2. A Bizottság tagjai megválasztásánál a világ különböző övezeteinek és kultúráinak méltányos képviselőjét kell biztosítani.

3. Tanácskozási joggal vesz részt a Bizottság ülésein a Kulturális Javak Megóvása és Helyreállítása Tanulmányozásának Nemzetközi Központja (Római Központ), a Műemlékek, Történelmi Együttesek Nemzetközi Tanácsa (ICOMOS) és a Természetvédelmi Unió (IUCN) egy-egy képviselője, valamint

más kormányközi vagy nem kormányközi, hasonló célú szervezetek képviselői is részt vehetnek tanácsadói minőségben, az egyezményben részes államokban az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete Közgyűlésének rendes ülészsakain kinyilvánított kérése alapján.

9. cikk

1. A Világörökség Bizottsága tagállamai megbízatásukat az őket megválasztó Közgyűlés rendes ülészsakának végétől, az ezt követő harmadik rendes ülészsakáig gyakorolják.

2. Mindazonáltal az első választáson megválasztott tagok egyharmadának megbízatása a megválasztásukat követő Közgyűlés első rendes ülészsakának végével lejár, s ugyanígy lejár a második harmad mandátuma a megválasztásukat követő második Közgyűlés rendes ülészsakának végével.

E tagoknak a neveit az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete Közgyűlésének elnöke sorshúzással dönti el, az első választást követően.

3. Az Államok a Bizottságba saját képviselőjüként, a kulturális vagy természeti örökség területén jártas, képzett személyeket jelölnek ki.

10. cikk

1. A Világörökség Bizottsága Eljárási Szabályzatát maga állapítja meg.

2. A Bizottság üléseire bármikor meghívhat állami vagy magánszervezeteket, valamint magánszemélyeket, meghatározott kérdésekről való tanácsadás céljából.
3. A Bizottság tanácsadó szerveket hozhat létre, amennyiben feladata ellátásához szükségesnek tartja.

11. cikk

1. Az Egyezményben részes valamennyi állam a Bizottság rendelkezésére bocsátja a területén levő és jelen cikk (2) bekezdése szerint összeállított jegyzékbe felveendő kulturális és természeti örökség részét képező javak leltárát. Ennek a leltárnak, mely nem tekintendő kimerítőnek, adatszolgáltatást kell tartalmaznia a szóban forgó javak helyéről és azok jelentőségéről.

2. Az Államok által az (1) bekezdésnek megfelelően rendelkezésre bocsátott leltár alapján a Bizottság összeállítja, vezeti és „Világörökség Jegyzéke” címen nyilvánosságra hozza az - Egyezmény 1. és 2. cikkében meghatározottak alapján - listáját azon kulturális és természeti örökségnek, amelyet kiemelkedőnek, egyetemes értékűnek tekint - az általa megállapított követelményeknek megfelelően.

Ezt a jegyzéket naprakész állapotban legalább két évenként ismételtlen közzé kell tenni.

3. A Világörökség Jegyzékén való felvétel csak az érdekelt Állam egyetértésével történhet. Ha a Jegyzékben szereplő tárgy olyan területen található, melynek szuverenitását, illetve joghatóságát több állam is magáénak vallja, ez nem érinti a vitában álló felek jogait.

4. Amikor a körülmények ezt megkövetelik, a Bizottság összeállítja, vezeti és nyilvánosságra hozza a „Veszélyben levő Világörökség Jegyzékét”, melyen a világörökség azon javai kerülnek feltüntetésre, melyek megmentéséhez jelentősebb munkálatok szükségesek és amelyekhez segítséget kértek jelen Egyezmény alapján. Ez a Jegyzék a munkálatok költségeinek becslését is tartalmazza. A Jegyzéken a kulturális és természeti örökség csak azon javai szerepelhetnek, melyeket súlyos és különleges veszély fenyeget. Ilyennek tekintendő a vagyontárgy megsemmisülési veszélye, a felgyorsult pusztulás következtében, nagykiterjedésű köz- vagy magánmunkálatok, gyors városiasítási és turisztikai fejlesztések, a földterület használatában vagy tulajdonjogában bekövetkezett változások okozta pusztulás folytán, ismeretlen okokból bekövetkezett nagyobb elváltozások eredményeként, a vagyontárgy bármilyen ok miatti elhagyása következtében, fegyveres konfliktus kitörése vagy ilyennek veszélye miatt, vízvízön vagy más elemi csapás eredményeként tűzvész, földrengés, földcsuszamlás, vulkáni kitörések, vízszint megváltozása, árvizek, tengerár nyomán. A Bizottság sürgős esetben bármikor kiegészítheti a veszélyben levő világörökség listáját és ezt a kiegészítést azonnal közzé is teheti.

5. A Bizottság meghatározza azokat az ismérveket, amelyek alapján a kulturális vagy természeti örökség javai felkerülhetnek a jelen cikk (2) és (4) bekezdései szerinti jegyzékek valamelyikére.

6. A Bizottság mielőtt jelen cikk a (2) és (4) bekezdése szerinti két Jegyzék valamelyikére való felkerülés kérelmét elutasítaná, tanácskozik azzal a részes állammal, melynek területén a szóban forgó kulturális vagy természeti vagyontárgy található.

7. A Bizottság az érdekelt államokkal egyetértésben összehangolja és ösztönzi a jelen cikk (2) és (4) bekezdése szerinti Jegyzékek összeállításához szükséges tanulmányok és kutatások végzését.

12. cikk

Az a tény, hogy egy kulturális és természeti örökséghez tartozó valamely vagyontárgy nem került fel a 11. cikk (2) és (4) bekezdése szerint összeállított két Jegyzék valamelyikére, egyáltalán nem értelmezhető úgy, hogy a Jegyzékekre történő felkerülés szempontjaitól elvonatkoztatva ezeknek nincsen kiemelkedő, egyetemes értéke.

13. cikk

1. A Világörökség Bizottsága megkapja és tanulmányozza az Egyezményben részes államok által benyújtott nemzetközi segítségre vonatkozó kérelmeket, a területükön levő kulturális és természeti örökség azon javait illetően, melyek a 11. cikk (2) és (4) bekezdése szerint jegyzékeken szerepelnek vagy alkalmasak arra, hogy ezen szerepeljenek. A kérelmek célja az ilyen javak védelmének, megóvásának, bemutatásának vagy helyreállításának biztosítása lehet.

2. A jelen cikk (1) bekezdésében jelzettekén kívül a nemzetközi segítségnyújtás tárgya lehet az 1. és 2. cikkben meghatározott kulturális és természeti örökség javainak feltárási munkálata is, abban az esetben, amikor az előzetes kutatásokból megállapítható, hogy ezen munkálatok folytatása indokolt.

3. A Bizottság határoz az ilyen kérelmek alapján teendő intézkedésekről, meghatározza adott esetben a segítség jellegét és mértékét és saját nevében az érdekelt kormánnyal a szükséges rendezést egyezteti.

4. A Bizottság meghatározza saját teendőinek sorrendjét. Ennek meghatározásánál figyelemmel kell lenni a megmentendő vagyontárgy jelentőségére a világ kulturális és természeti öröksége szempontjából; a természeti környezetet vagy a világ népeinek szellemiségét és történelmét legjelentősebben képviselő javaknál a nemzetközi segítségnyújtás szükségességére, a munkálatok sürgősségére, azon államok meglévő erőforrásaira, melyek területén a fenyegetett javak találhatóak, különös tekintettel arra, hogy ezen államok milyen mértékben képesek saját eszközeikkel biztosítani e javak megmentését.

5. A Bizottság összeállítja, vezeti és közzéteszi azon javak listáját, melyek számára nemzetközi segítségnyújtás történt.

6. A Bizottság határoz a jelen Egyezmény 15. cikkének megfelelően létesített Alap forrásainak felhasználásáról. Kutatja azokat a lehetőségeket, melyekkel ezek a források növelhetők és minden szükséges intézkedést megtesz ennek érdekében.

7. A Bizottság együttműködik azokkal a nemzetközi és nemzeti kormányzati szervekkel és kormányközi szervezetekkel, melyeknek a jelen egyezményhez hasonló célkitűzéseik vannak. Programjainak megvalósítása és célkitűzéseinek végrehajtása érdekében, a Bizottság ilyen szervezetekhez fordulhat, különösen a Kulturális Javak Megóvása és Helyreállítása Tanulmányozásának Nemzetközi Központjához (Római Központ), a Műemlékek és Történelmi Együttesek Nemzetközi Tanácsához (ICOMOS) és a Nemzetközi Természetvédelmi Unióhoz (IUCN), valamint más állami és magántestülethez, illetve magánszemélyekhez.

8. A Bizottság határozatait a jelenlevő, szavazásban résztvevő tagok kétharmados többségével hozza. A határozatképességhez a Bizottságban levő tagok többségének jelenléte szükséges.

14. cikk

1. A Világörökség Bizottság munkáját az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete Főigazgatója által kinevezett Titkárság segíti.

2. Az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezetének Főigazgatója a lehető legteljesebb mértékben felhasználva hatáskörüknek és lehetőségeiknek megfelelően a Kulturális Javak Megóvása és Helyreállítása Tanulmányozásának Nemzetközi Központja (Római Központ), a Műemlékek Történelmi Együttesek Nemzetközi Tanácsa (ICOMOS) és a Természetvédelmi Unió (IUCN) szolgálatait, elkészíti a Bizottság dokumentumait, üléseinek napirendjét és biztosítja a határozatok végrehajtását.

IV. A világ kulturális és természeti örökségének védelmére szolgáló alap

15. cikk

1. A világ kiemelkedő, egyetemes értékű természeti és kulturális örökségének védelme céljából ezennel „Világörökségi Alap” elnevezéssel alap létesül.

2. Az Alap az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete pénzügyi rendelkezéseinek megfelelően letéti alapból áll.

3. Az Alap forrásai a következők:

a) jelen egyezményben részes államok kötelező és önkéntes hozzájárulásai;

b) hozzájárulások, adományok, hagyatékok, melyek származhatnak:

(I) más államokból,

(II) az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete, az Egyesült Nemzetek más Szervezetei, különösen az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programja és más kormányközi szervezetektől,

(III) állami és magántestületektől, valamint magánszemélyektől,

c) az Alap forrásai után járó kamatok,

d) az Alap javára rendezett gyűjtések és rendezvények bevételei,

e) minden más, a Világörökség Bizottsága által bevételezett pénzeszköz, melyet az Alap szabályzata lehetővé tesz.

4. Az Alap javára történő hozzájárulás és a Bizottságnak nyújtott egyéb támogatás kizárólag a Bizottság által meghatározott célokra történhet. A Bizottság olyan hozzájárulásokat is elfogadhat, amelyek kizárólag meghatározott programok vagy terv céljaira használhatók fel azzal a feltétellel, hogy ezen programok megvalósításáról, illetve végrehajtásáról a Bizottság maga dönt. Az Alaphoz való hozzájárulás nem köthető semmilyen politikai feltételhez.

16. cikk

1. Mindenfajta önkéntes, kiegészítő hozzájárulástól függetlenül a jelen Egyezményben részes Államok kötelezik magukat arra, hogy két évente rendszeresen befizetik hozzájárulásukat, melynek összegét minden Államra egységesen alkalmazott százalékos arányban a jelen Egyezményben részes Államok Közgyűlése dönt el, amely az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete Közgyűlése ülészakának idején ül össze. A Közgyűlés ilyen határozatához a jelenlevő és szavazásban résztvevő azon tagok többsége szükséges, akik a jelen cikk (2) bekezdése szerinti nyilatkozatot nem tettek.

Az Egyezményben részes Államok kötelező hozzájárulása semmilyen körülmények között nem haladhatja meg annak az összegnek 1%-át, melyet az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete rendes költségvetéséhez hozzájárulásként befizetnek.

2. Mindazonáltal a jelen Egyezmény 31. vagy 32. cikkében érintett bármely állam a megerősítési, elfogadási vagy csatlakozási okmányok letétbe helyezése alkalmával kijelentheti, hogy a jelen cikk (1) bekezdésének rendelkezéseit nem tartja magára nézve kötelezőnek.

3. Az Egyezményben részes állam, a jelen cikk (2) bekezdése szerint tett nyilatkozatát bármikor visszavonhatja az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete Főigazgatójához intézett értesítéssel. Mindazonáltal a nyilatkozat visszavonása az állam által fizetendő kötelező hozzájárulás esedékességére az egyezményben részes államok következő Közgyűlésének időpontjáig nincs hatással.

4. Annak érdekében, hogy a Bizottság saját előirányzott munkáját hatékonyan tudja végezni, a jelen Egyezményben részes Államok hozzájárulásait, amelyekre nézve jelen cikk (2) bekezdése szerint nyilatkozatot tettek, rendszeresen, legalább két évenként folyósítani fogják és ez nem lehet kevesebb annál, mint amelyet abban az esetben kellene folyósítaniuk, ha a jelen cikk (1) bekezdése előírásai szerint kötelezték volna el magukat.

5. Az Egyezményben részes minden olyan állam, amely a kötelező vagy önkéntes hozzájárulásának folyósításával, a folyó vagy az azt közvetlenül megelőző naptári év tekintetében hátralékban van, nem választható a Világörökség Bizottsága tagjává. Ez a rendelkezés az első választáskor nem alkalmazható. Az olyan állam megbízatása, amely már tagja a Bizottságnak, a jelen Egyezmény 8. cikk (1) bekezdésében említett választás alkalmával szűnik meg.

17. cikk

Jelen Egyezményben részes államok előirányozzák, illetve ösztönzik olyan nemzeti-, állami vagy magánalapítványok, illetve társaságok létesítését, amelyeknek célja a jelen Egyezmény 1. és 2. cikkében meghatározott kulturális és természeti örökség védelmét szolgáló adományok szerzése.

18. cikk

Jelen Egyezményben részes államok támogatást nyújtanak az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete védnöksége alatt a Világörökség Alap javára szervezett nemzetközi gyűjtési kampányokhoz. Megkönnyítik a 15. cikk (3) bekezdésében említett szervezetek ilyen célú gyűjtését is.

V. A nemzetközi támogatás feltételei és módozatai

19. cikk

Jelen Egyezményben részes bármely állam nemzetközi segítséget kérhet a területén levő kiemelkedő, egyetemes értékű kulturális vagy természeti örökséghez tartozó vagyontárgy számára. Kérelméhez csatolnia kell a 21. cikkben meghatározott minden olyan információt és rendelkezésre álló dokumentációkat, amelyek a Bizottság határozatának meghozatalához szükségesek.

20. cikk

A 13. cikk (2) bekezdése, a 22. cikk c) alpontja és a 23. cikk rendelkezéseinek megfelelően, jelen Egyezmény által előirányzott nemzetközi segítség csak olyan kulturális és természeti örökséghez tartozó vagyontárgy számára nyújtható, amelyre vonatkozólag a Világörökség Bizottság már határozott, vagy éppen foglalkozik a 11. cikk (2) és (4) bekezdésében említett Jegyzékek valamelyikére való felvétel kérdésével.

21. cikk

1. A Világörökség Bizottsága meghatározza a nemzetközi segítségnyújtásra vonatkozó kérelmek megvizsgálásának eljárását, meghatározza a kérelmek tartalmát, amelyekben elő kell irányozni a tervbe vett tennivalókat, a szükséges munkálatokat, ezek várható költségét, a sürgősség fokát és közölni kell azokat az okokat, amelyek miatt a kérelmező állam nem tudja fedezni teljes egészében a költségeket. Az ilyen kérelmeket lehetőség szerint szakértői véleményekkel kell alátámasztani.

2. Katasztrófákra vagy természeti csapásokra alapozott kérelmek esetén az elvégzendő sürgős munkálatokra tekintettel a Bizottság azonnal, soron kívül hozza meg határozatát, s az ilyen igények kielégítésére külön tartalékalapot képez.

3. A Bizottság határozathozatala előtt olyan tanulmányokat végez, illetve tanácskozásokat folytat, melyeket szükségesnek ítél.

22. cikk

A Világörökség Bizottsága által nyújtott támogatás formái a következők:

a) a jelen Egyezmény 11. cikke (2) és (4) bekezdésében meghatározott kulturális és természeti örökség védelmével, fenntartásával, bemutatásával és helyreállításával kapcsolatos művészeti, tudományos és műszaki kérdésekre vonatkozó tanulmányok folytatása,

b) szakértők, műszaki szakemberek, valamint szakképzett munkaerő rendelkezésre bocsátását, akik biztosítják az előirányzott munkálatok megfelelő elvégzését,

c) szakemberek képzése, minden szinten, a kulturális természeti örökség feltárása, védelme, fenntartása, bemutatása, helyreállítása területén,

d) olyan felszerelések rendelkezésre bocsátása, melyekkel az érdekelt állam nem rendelkezik, vagy amelyeket nem tud megszerezni,

e) alacsony kamatú, kamatmentes vagy hosszú lejáratú kölcsönök,

f) kivételesen, rendkívül indokolt esetekben vissza nem térítendő támogatások biztosítása.

23. cikk

A Világörökség Bizottsága nemzetközi segítséget nyújthat a nemzeti és regionális központoknak a kulturális és természeti örökség feltárása, védelme, megóvása, bemutatása és helyreállítása területén folyó minden szintű szakemberképzés céljaira.

24. cikk

Jelentősebb nemzetközi segítségnyújtás csak részletes, előzetes tudományos, gazdasági és műszaki felmérés alapján nyújtható. Ennek a felmérésnek a természeti és kulturális örökség legfejlettebb védelmi, megóvási, bemutatási és helyreállítási eljárásait kell figyelembe vennie és összhangban kell lennie a jelen Egyezmény célkitűzéseivel. A tanulmánynak ugyancsak keresnie kell az érdekelt államban rendelkezésre álló eszközök ésszerű felhasználásának módjait.

25. cikk

A szükséges munkálatok költségfedezete elvileg csak részben hárulhat a nemzetközi közösségre. A nemzetközi támogatást élvező államnak minden program vagy terv megvalósításában jelentős részt kell vállalnia, kivéve, amikor forrásai ezt nem teszik lehetővé.

26. cikk

A Világörökség Bizottsága és a támogatásban részesülő állam szerződésben határozzák meg azokat a feltételeket, amelyek szerint azon programot, vagy tervet megvalósítják, amely részére a jelen Egyezmény alapján a nemzetközi támogatást biztosították. A támogatásban részesülő állam feladata, hogy az így megmentett javakat a továbbiakban megvédje, megóvja, rendben tartsa a szerződésben meghatározott feltételek szerint.

VI. Nevelési programok

27. cikk

1. Jelen Egyezményben részes államok, minden megfelelő eszközzel, különösen nevelési és tájékoztatási programokkal arra törekszenek, hogy erősítsék népeikben az Egyezmény 1. és 2. cikkében meghatározott kulturális és természeti örökség megbecsülését és tiszteletét.

2. Az államok vállalják a közvélemény széles körű tájékoztatását ezen örökséget fenyegető veszélyekről és a jelen Egyezmény alkalmazása alapján végzett tevékenységről.

28. cikk

Jelen Egyezményben részes azon államok, melyek az Egyezmény alapján nemzetközi támogatásban részesültek, megfelelő intézkedéseket tesznek, hogy megismertessék a közvéleménnyel azon javak jelentőségét, melyekre ezt a támogatást fordították, valamint amelyet e támogatás jelentett.

VII. Beszámolók

29. cikk

1. Az Egyezményben részes Államok az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete által meghatározott időpontokban és módon időszakos jelentéseikben a Közgyűlésnek tájékoztatást adnak az Egyezmény végrehajtása érdekében alkotott törvényhozási és közigazgatási rendelkezéseikről, és más erre vonatkozó intézkedéseikről, valamint az e téren szerzett részletes tapasztalataikról.

2. Ezeket a beszámolókat a Világörökség Bizottsága elé terjesztik.

3. A Bizottság, az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete Közgyűlésének rendes ülészeit saját tevékenységéről beszámolót készít.

VIII. Záró rendelkezések

30. cikk

Jelen Egyezmény arab, angol, francia és orosz nyelven készült, mind a négy szöveg egyaránt hiteles.

31. cikk

1. Jelen Egyezmény az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete tagjainak alkotmányos eljárásaikkal összhangban meg kell erősíteniük vagy el kell fogadniuk.

2. A megerősítő, vagy elfogadási okmányokat az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete Főigazgatójánál kell letétbe helyezni.

32. cikk

1. Jelen Egyezményhez való csatlakozás nyitva áll bármely olyan állam számára, amely bár nem tagja az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezetének, de amelyet a Szervezet Közgyűlése csatlakozásra felhív.

2. A csatlakozás, az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete Főigazgatójánál letétbe helyezett csatlakozási okmánnyal történik.

33. cikk

Az Egyezmény három hónappal a huszadik megerősítő, elfogadó vagy csatlakozó okirat letétbe helyezése után lép hatályba, de csak azon Államok tekintetében, amelyek fenti okiratukat e napon vagy ezt megelőzően már letétbe helyezték. Más Államok tekintetében három hónappal azután lép hatályba, hogy megerősítő, elfogadó vagy csatlakozó okiratukat letétbe helyezték.

34. cikk

Az alábbi rendelkezések a jelen Egyezményben részes azon Államoknál alkalmazandók, melyek szövetségi vagy nem egyközpontú alkotmányos rendszerűek:

a) ezen Egyezmény azon rendelkezéseit illetően, melyek érvényesítése a szövetségi vagy központi törvényhozó hatalom tevékenységét igényli, a szövetségi vagy központi kormány kötelezettségei azonosak a résztvevő nem szövetségi államok kötelezettségeivel.

b) ezen Egyezmény azon rendelkezéseit illetően, melyek alkalmazása olyan állam, ország, tartomány, vagy kanton törvényhozói tevékenységét igényli, amelyek a szövetségi alkotmányos rendszer értelmében nem hozhatnak törvényeket, a szövetségi kormány tájékoztatja majd ezen államok, országok, tartományok vagy kantonok illetékes hatóságait az adott rendelkezésekről, elfogadására vonatkozó javaslatáról együttesen.

35. cikk

1. Jelen Egyezményben részes bármely állam felmondhatja az Egyezményt.
2. A felmondás az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete Főigazgatójához eljuttatott írásbeli értesítés útján történik.
3. A felmondás a felmondásról szóló értesítés kézhezvételétől számított tizenkettedik hónap elteltével lép hatályba. A felmondás annak hatályba lépéséig nem érinti az állammal szemben fennálló pénzügyi kötelezettségeket.

36. cikk

Az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezetének Főigazgatója tájékoztatja a Szervezet tagállamait, a 32. cikkben említett nem tagállamokat, valamint az Egyesült Nemzetek Szervezetét minden 31. és 32. cikkben felsorolt megerősítő, elfogadási vagy csatlakozási okmány letétbe helyezéséről csakúgy, mint a 35. cikkben jelzett felmondásokról.

37. cikk

1. Az Egyezményt az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezetének Közgyűlése módosíthatja. Az ilyen módosítás azonban kizárólag azokat az Államokat köti, amelyek a módosított Egyezmény részeseivé válnak.

2. Ha a Közgyűlés olyan új egyezményt fogad el, amely ezt az Egyezményt teljes egészében vagy részben módosítja - hacsak az új egyezmény másként nem rendelkezik - a jelen Egyezményt az új, módosított egyezmény hatálybalépésének napjától nem lehet megerősíteni, elfogadni vagy ahhoz csatlakozni.

38. cikk

Az Egyesült Nemzetek Alapokmányának 102. cikkével összhangban az Egyezményt az Egyesült Nemzetek Titkársága az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete Főigazgatójának kérelmére nyilvántartásba veszi.

Készült Párizsban, 1972. november huszonharmadikán, két hiteles példányban, amelyeket az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezete Közgyűlése, tizenhetedik ülészakájának elnöke, valamint az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezetének Főigazgatója látott el aláírásával, e példányokat letétbe kell helyezni az Egyesült Nemzetek Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezetének irattárában, ezekről hitelesített másolatokat kell küldeni a 31. és 32. cikkben említett Államoknak, valamint az Egyesült Nemzetek Szervezetének.

A világ kulturális és természeti örökségének védelméről szóló 1972. évi UNESCO egyezmény részes államai az 1985. május 31-i állapot szerint

Afganisztán	1979. március 20.
Algéria	1974. június 24.
Amerikai Egyesült Államok	1973. december 7.
Antigua és Barbuda	1983. november 1.
Argentína	1978. augusztus 23.
Ausztrália	1974. augusztus 22.
Banglades	1983. augusztus 3.

Belize	1982. június 14.
Bolívia	1976. október 4.
Brazília	1977. szeptember 1.
Bulgária	1974. március 7.
Burundi	1982. május 19.
Chile	1980. február 20.
Ciprus	1975. augusztus 14.
Costa Rica	1977. augusztus 23.
Dánia	1979. július 25.
Dominika	1985. február 12.
Egyenlítői Guinea	1975. június 16.
Egyiptom	1974. február 7.
Elefántcsontpart	1981. január 9.
Etiópia	1977. július 6.
Franciaország	1975. június 27.
Ghana	1975. július 4.
Görögország	1981. július 17.
Guatemala	1979. január 16.
Guinea	1979. március 18.
Guyana	1977. június 20.
Haiti	1980. január 18.
Honduras	1979. június 8.
India	1977. november 14.
Irak	1974. március 5.
Irán	1975. február 26.
Jamaika	1983. június 14.
Jemeni Arab Köztársaság	1984. január 25.
Jemeni NDK	1980. október 7.
Jordánia	1975. május 5.
Jugoszlávia	1975. május 26.
Kamerun	1982. december 7.
Kanada	1976. július 23.
Katar	1984. szeptember 12.
Kolumbia	1983. május 24.
Közép-afrikai Köztársaság	1980. december 22.
Kuba	1981. március 24.
Lengyelország	1976. június 29.
Libanon	1983. február 3.
Líbia	1978. október 13.
Luxemburg	1983. szeptember 28.
Madagaszkár	1983. július 19.
Magyarország	1985. július 15.
Malawi	1982. január 5.
Mali	1977. április 5.
Málta	1978. november 14.
Marokkó	1975. október 28.
Mauritánia	1981. március 2.
Mexikó	1984. február 23.
Monaco	1978. november 7.
Mozambik	1982. november 27.
Nagy-Britannia	1984. május 29.
NSZK	1976. augusztus 23.
Nepál	1978. június 20.
Nicaragua	1979. december 17.
Niger	1974. december 23.
Nigéria	1974. október 23.

Norvégia	1977. május 12.
Olaszország	1978. június 23.
Omán	1981. október 6.
Pakisztán	1976. július 23.
Panama	1978. március 3.
Peru	1982. február 24.
Portugália	1980. szeptember 30.
Seychelle	1980. április 9.
Srí Lanka	1980. június 6.
Spanyolország	1982. május 4.
Svájc	1975. szeptember 17.
Svédország	1985. január 22.
Szaúd-Arábia	1978. augusztus 7.
Szenegál	1976. február 13.
Szíria	1975. augusztus 13.
Szudán	1974. június 6.
Tanzánia	1977. augusztus 2.
Törökország	1983. március 16.
Tunézia	1975. március 10.
Új-Zéland	1984. november 22.
Zaire	1974. szeptember 23.
Zambia	1984. június 4.
Zimbabwe	1982. augusztus 16.”

3. § Ez a törvényerejű rendelet kihirdetése napján lép hatályba; rendelkezéseit azonban 1985. október hó 15. napjától kell alkalmazni. Végrehajtásáról a kultúráért felelős miniszter - az agrárpolitikáért felelős miniszterrel és a természetvédelemért felelős miniszterrel egyetértésben, továbbá más érdekelt miniszterekkel együttműködve - gondoskodik.